

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 471. An nihil juris habeat creditor circa percipiendos fructus ex pignore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

ultima voluntate, æquè sit dubium, quàm ipsa quaestio. Franzk. *in tr. de laudem. c. 16. num. 137.* simpliciter falsum dicit. Negant id plerique apud Lauterb. §. 129. qui tamen *num. 130.* distinguit idipsum, quem vide. Sed neque ex eo, quòd, dum moribus receptum est, ut ex certo prædio redditus percipiendi constituuntur, prædium afficitur, ita ut ad quemcunque possessorem transeat cum eo onere, sequitur, creditorem in eo fundo habere hypothecam, vicijus in concursu creditorum quò ad præteritas annuas præstationes nondum solutas aliis creditoribus præferendus sit. Lauterb. §. 131. cum aliud sit jus in re annuorum reddituum, aliud jus hypothecæ pro eorum securitate in ipso fundo constitutum. Non enim, ut inquit Velasc. *loc. cit. quest. 32. num. 14.* id agitur, ut pro securitate census rei impositi res sit hypothecata, sed ut census & onus illud reale sit ipsi rei impositum tanquam servitus quadam. Franzk. *l. 1. resol. 2. num. 17.* Et hæc de jure communi; quòd enim hodie quibusdam in locis consuetudine receptum sit contrarium, ut nimirum hypotheca tacita ratione canonis in ipsa re emphyteutica constituta sit, admittunt Carpz. *p. 1. c. 28. def. 54.* Marquard. *loc. cit. Lauterb. §. 132.* & alii ex prædictis. AA. Pari modo pro laudemio ex re emphyteutica debito competere domino illius hypothecam tacitam, cum Carpz. *loc. cit. def. 53.* docent plures, contrarium rectius tenentibus Merlin. *loc. cit. l. 3. quest. 10. à num. 42.* Roderic. *loc. cit. Franzk. de laudem. c. 16. num. 128.* Berlich. *loc. cit. concl. 67. num. 79.* Lauterb. §. 133. quia hic quoque deficit dispositio legis.

2. Secundo pro decimis in bonis ex quibus debentur tacitam hypothecam concedunt. Berlich. *loc. cit. num. 76.* Carpz. *def. 28.* Negus. *de pign. p. 2. m. 4. num. 126.* Verum, ut ait Lauterb. §. 139. textum nullum juris communis, quò id probetur, assignant. Tertio in bonis furis alteriusve pro rebus ablatis aut damnis illatis tacitam hypothecam competere furtum vel damnum passis allerunt Carpz. *pr. crim. p. 2. quest. 80. à num. 119.* Negus. *loc. cit. num. 124.* Berlich. *loc. cit. num. 75.* & alii apud Lauterb. §. 136. contrarium melius sentientibus Merlin. *loc. cit. quest. 35.* Tuldén. *in Cod. in quibus caus. in fin. Vivio. decis. 51.* Lauterb. *loc. cit.* ita ut neque in rebus furtivâ pecuniâ per furem emptis hæc hypotheca prætendi queat, deficiente hic iterum legis dispositione. Quarto in bonis usurariorum multi quoque apud Merlin. *l. 3. quest. 36.* tacitam hypothecam concedunt pro restitutione usurarum. Oppositam tamen sententiam tanquam veriolem magisque communem sectantur ob defectum legis sic statuentis cum Merlino *loc. cit. à num. 4.* Lauterb. §. 137. & aliis. Quinto creditores funerales, qui nimirum in funus aliquid impenderunt, etsi privilegium omni hypothecâ superius effectivè habeant, ut Lauterb. §. 139. nullam tamen iis à lege datam hypothecam probari posse, ait idem. Denique etsi Ecclesia in omnium debitorum suorum bonis tacitam competere hypothecam aliqui asserant, addendo etiam pro ratione, quòd regulariter omnia filii privilegia competant Ecclesiæ, negent tamen id cum addita ratione alii, nisi debita & bona Ecclesiæ quò ad hoc sint specialiter privilegiata. Vide Lauterb. §. 138.

CAPUT SECUNDUM.

De

Effectibus, Juribus, & Obligationibus ratione Pignoris tam Creditori quàm Debitori natis.

Quest. 469. In quibus hi effectus & Jura consistant?

REsp. Effectus hujus juris in re, quod pignus vel hypotheca vocatur, de quibus in præsentè quaeretur, an & qui sint, sunt sequentes: jus pignore utendi percipiendique ex eo fructus. Jus rem oppignoratam persequendi, ubi de actionibus pignoratitiis. Jus eandem retinendi. Jus prælationis, ac denique jus eandem distrahendi.

Quest. 470. An & qualiter creditori competat jus utendi pignore?

REsp. creditor incio ac invito debitore uti non potest pignore, sed, si utatur, furtum committit, & actione furti conveniri potest. Molin. *de 7. & 7. tr. 2. d. 535.* Lauterb. *ad ff. de pign. §. 37.* cum communi juxta expressum textum *L. qui jumenta l. si pignora ff. de furtis. §. furtum. a. rem. Inst. de oblig. qua ex delict. Poterit tamen eodem uti licite, non tantum, dum id facit cum expressa voluntate liberta (intellige, ea libertate, cui mixtum non est involuntarium, quale misce-*

tur, dum quis solvit usuras, aliàs sine illis non obtenturus mutuum; in tali enim casu creditorem utentem pignore ob datam sibi mutuum pecuniam committere usuram, tradit citatis D. Thom. *2. 2. quest. 78. Nav. in man. c. 17. num. 203. Sylv. v. pignus. num. 7. Reiffenst. b. t. num. 45.)* sed etiam cum præsumpto prudenter consensu domini, ut Sylv. Nav. Molin. *LL. cit.* qualis præsumptio consensus videtur adesse, dum pignus est res talis, quæ inter amicos concedi solet, ut sunt libri, suppellex, præcipuè dum usu non multum deteritur aut consumitur. Aliud etiam est, si ususfructus simul concedatur, & bona immobilia sub pacto antichrifeos pignori data sint.

Quest. 471. An igitur nihil juris habeat creditor circa percipiendos ex pignore fructus?

REsp. primò: etsi possit ex pignore percipere fructus, eosque, si servando servari non possunt, etiam vendere, debet tamen eos postmodum computare in sortem, ita ut in tantum minuatur debitum, pro quo datum est pignus, in quantum

quantum ex fructibus perceptis; imò totum debitum extinguitur, pignusque restitui debeat, quamprimum fructus percepti totum debitum exæquant, & si illud superent, unà cum pignore restituito superfluum quoque restituendum. Ita expressè. l. 1. 2. *U. C. de pignorat. act. c. cum contra h. t. c. 1. §. 2. de usur.* ubi censetur usurarium ex pignore lucri facere fructus. Estque ratio; quia debitor manet dominus pignoris seu rei oppignoratae; res autem fructificat domino; adeoque fructus ex ea percepti ad illum pertinent, iique vel eorum aestimatio ei restituenda, quod fit, dum in sortem seu diminutionem vel extinctionem debiti computantur. Neque hic excipiuntur fructus modici ex pignore, quod dominus colere non intendebat, percepti. Nav. c. 17. num. 216. Molin. loc. cit. d. 350. post init. Rebell. p. 2. de just. l. 8. quest. 11. num. 2. Less. l. 2. c. 20. du. 16. num. 137. Salas. de usur. du. 28. num. 5. quos citat & sequitur Castrop. tr. 33. d. 4. p. 19. num. 3. contra Sotum l. 6. de just. q. 1. a. 2. in fin. & Sa. v. pignus. num. 9.

2. Resp. secundò: tenetur creditor computare in sortem non tantum fructus ex pignore perceptos, sed etiam percipiendos, seu quos creditor ex eo percipere potuisset, & culpa sua lata vel levi (non tamen levissima, quia contractus pignoris celebratur in gratiam utriusque, & huiusmodi contractus obligat ex culpa levi, non ex levissima) non percipit. l. creditor. C. de pignorat. act. l. 2. de pact. pig. Gloss. in cit. c. si contrab. t. v. perceptum. Abb. ibid. num. 9. Azor. p. 3. l. 7. c. 8. quest. 2. Molin. loc. cit. d. 335. num. 3. Pirh. h. t. num. 19. Vasq. opusc. de pign. c. 5. §. 1. n. 32. Castrop. loc. cit. num. 4. & alii communiter contra Host. in sum. h. t. n. 9. ex eadem ratione; quia fructus pignoris spectant ad dominum, & contractus hic celebratus in gratiam utriusque. Item quia fructus rei frugiferæ æque in pignus dati ac res ipsa, unumque cum ea pignus constituunt, ut juxta l. 3. C. in quib. caus. pig. Molin. loc. cit. Laym. l. 3. tr. 4. c. 31. num. 8. Reiffent. h. t. num. 48. Unde etiam procedit responsio, etsi debitor nullos fructus ex pignore percepisset; quia fortè domum pignori datam nec ipse inhabitasset, nec alteri locasset. Pirh. loc. cit. cum Molin. & Azor. potest etiam creditor sumptus, quos fecit circa rem oppignoratam fructusque ex ea perceptos, si eos ex fructibus perceptis non recepit in sortem computare, vel interim rem oppignoratam retinere, donec refundantur. Pirh. h. t. num. 13. citatis pluribus textibus juris. Castrop. loc. cit. num. 5. quin & ut idem citatis Salas. de usur. du. 28. num. 3. Tolet. l. 5. c. 30. *¶* non solum expensas, sed etiam labores in cultura rei & colligendis fructibus factos poterit deducere; quia non videtur creditor obligatus gratis inservire & laborare pro debitore. Neque intelliguntur expensæ & labores necessarii & voluntarii, sed etiam utiles, ut probabilis docent Sylv. v. pignus. quest. 13. Sa. ibid. num. 8. Vasq. loc. cit. num. 27. Castrop. loc. cit. num. 6. contra Negus. de pign. p. 7. m. 3. a. 14. Grassis. p. 1. decis. l. 2. c. 109. a num. 16. De cætero quod dictum, debere creditorem in sortem computare fructus neglectos etiam ex levi culpa locum non habet in pignore prætoriano, utpote in quo solum ad id tenetur, si non percipit ex dolo vel culpa lata, ut Reiffent. num. 49. cum Molin. l. c. Arg. l. 3. §. præterea. ff. de bon. Auth. Jud. possid.

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

Quest. 472. In quibus casibus creditor fructus ex pignore perceptos non tenentur computare in sortem?

1. Resp. dantur casus, in quibus creditor fructus ex pignore perceptos, vel sua culpa neglectos non tenetur in sortem computare. Sic primò dominus directus feudi, ubi eia Vasallo fundus feudalis datus in pignus, potest ex eo fructus percipere & retinere sine diminutione sortis modo interea non exigat à Vasallo servitia aliàs debita c. 1. de feudis. c. conquestus de usur. Castrop. loc. cit. p. 22. num. 1. De Lugo. d. 25. §. 8. num. 146. Pirh. h. t. num. 24. Reiff. num. 50. siquidem Vasallo manente libero à præstatione servitorum, & suspensa sic obligatione inter dominium & Vasallum contracta, coalescit interea dominium directum cum utili, reditque res ad primam naturam; atque ita dominus uti potest re sua & fructibus illius, ac si feudalis non esset. Fagn. in cit. c. 1. de feudis num. 3. citatus à Reiffent. quod nescio, an bene dicatur, eum, ut ait Castrop. loc. cit. Vasallus in hoc casu durantis pignoris neque feudum, neque dominium utile amittat, cùm aliàs dici non posset feudum oppignoratum; sed feudum retinet, ligatum tamen, ne possit interim, dum non solvit debitum, ejus fructibus gaudere, quos dominus nomine Vasalli colligit & percipit. Qualiter verò hic contractus ab usura excusetur, dum ex vi mutui vasallus cogitur abstinere à percipiendis fructibus pignoris feudalis, non ex eo, ut volunt aliqui, quòd ita specialiter à Papa statutum in favorem feudi ecclesiastici; unde & in feudo laicali non procedat; sed ex eo, quòd ita consuetudine sit inductum circa feudum datum in pignus domino, ac ita institui potuerit; adeoque jam hi fructus non percipiuntur vi mutui; sed ex natura feudi, de eo inquam vide Castrop. loc. cit. num. 2. §. 3. & de Lugo. loc. cit. d. 25. §. 8. num. 146. Qualiter verò fructus pignoris feudalis, five excedant, five non adæquent pensionem servitiæque aliàs ratione feudi præstanda computandi non sint in sortem, non ita videtur convenire inter AA. si fructus pensionem excedant deductis expensis, excessum restituendum vasallo, vel computandum esse in sortem debiti; cum non sit ratio, ob quam excessus ille adjudicandus sit domino directo, sentiunt Covar. 3. var. c. 1. num. 4. Pet. Nav. de restitu. l. 3. c. 2. p. 2. du. 12. Salas. de usu. du. 31. num. 5. apud Castrop. loc. cit. p. 22. num. 5. qui tamen ipse, citatis pro se Abb. in c. conquestus. de usu. Less. c. 20. du. 16. num. 139. Sa. v. pignus. num. 5. Sylv. Nav. & aliis sentit, etiam istum excessum percipi posse, & non computandum in sortem, nulla tamen addita ratione, nisi quòd textus c. 2. de feudis. loquatur universaliter. In feudo tamen meliorato à Vasallo, aut ejus pecuniâ comparato, vel magnis meritis aut obsequiis promerito fructus receptos à creditore domino computari debere in sortem debiti, deducta pensione, quanti prudentis arbitrio censetur correspondere melioramentis factis, pecuniæ datæ, præstititque obsequiis, ex communi sententia dicit cum Nav. Covar. LL. cit. Molin. d. 323. quamvis addat, se censere, posse dominum percipere omnes fructus cum obligatione compensandi, quantum melioramentis & pecuniæ datæ aestimatum fuerit correspondere. Ac demique si fructus expensas factas & pensionem non adæquent, liberum esse

R r 2

domino